

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระภูณิ ตูลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๘/๒๕๕๕

วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคเสรีธรรมไปรวมกับพรรคไทยรักไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่า หัวหน้าพรรคเสรีธรรม และหัวหน้าพรรคไทยรักไทยได้ร่วมกันทำหนังสือลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ แจ้งการรวมพรรคเสรีธรรมเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับพรรคไทยรักไทยซึ่งเป็นพรรคการเมืองหลัก ในการรวมพรรคการเมืองดังกล่าวนี้ทั้งสองพรรคการเมืองได้ดำเนินการถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งการรวมพรรคการเมืองจะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองที่จะรวมกันโดยที่ประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคเสรีธรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ ได้มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบด้วยเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ และที่ประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคไทยรักไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ ได้มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบด้วย เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๓ วรรคสอง ที่กำหนดว่าเมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองที่จะรวมกันทุกพรรคการเมืองร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง และให้นายทะเบียนพรรคการเมืองดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง กล่าวคือ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมือง ที่รวมเข้ากับอีกพรรคการเมืองที่เป็นหลักยุบไป นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเสรีธรรมไปรวมกับพรรคไทยรักไทยต่อไป

นายประจวบ ไชยสาส์น หัวหน้าพรรคเสรีธรรม ยื่นหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ สรุปว่า ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดมีคำสั่งยุบพรรคเสรีธรรมตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองร้องขอ และพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร หัวหน้าพรรคไทยรักไทย ยื่นหนังสือชี้แจง ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ สรุปว่า พรรคไทยรักไทยไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ได้ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคเสรีธรรมเข้ากับพรรคไทยรักไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก

ข้อกฎหมายพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๖๕ พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ หรือ
มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

“ล๑”

“มาตรา ๗๓ ในกรณีที่การรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมพรรคการเมืองหนึ่งหรือหลายพรรคการเมืองเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลัก ให้พรรคการเมืองที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง

เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองที่จะรวมกันทุกพรรคการเมืองร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากับอีกพรรคการเมืองที่เป็นหลักนั้นยุบไปนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง และให้นำมาตรา ๗๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

พิเคราะห์แล้ว ประเด็นเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้ หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ ว่าศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีขอให้มีคำสั่งยุบพรรคมวลชนเข้ากับพรรคความหวังใหม่ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง และมาตรา ๗๓ วรรคสอง ได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้

ส่วนประเด็นเรื่องยุบพรรคเสรีธรรมไปรวมกับพรรคไทยรักไทยนั้น เห็นว่า พรรคเสรีธรรม และพรรคไทยรักไทยมีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ให้ยุบพรรคเสรีธรรมเพื่อเข้าไปรวมกับพรรคไทยรักไทย ในการประชุมใหญ่สามัญเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ และวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ตามลำดับ และหัวหน้าพรรคทั้งสองได้ทำหนังสือแจ้งมติดังกล่าวให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ ตามหนังสือลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงฟังได้ว่ามีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคเสรีธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๓) และ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ได้แล้ว

อาศัยเหตุดังได้วินิจฉัยมา จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคเสรีธรรม

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ